

URADNI LIST

LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Letnik IV.

V Ljubljani dne 8. marca 1947

Številka 11

VSEBINA:

56. Navodila za izvajanje uredbe o postopku za določanje stroškov državnih gostinskih podjetij republiškega in lokalnega pomena.
57. Navodila za izvajanje odredbe vlade LRS o pooblastitvi ljudskih odborov, da sami odredijo odstotke režijskih stroškov in stopnje dobička za državna gostinska podjetja lokalnega pomena.

58. Navodila za izvajanje uredbe vlade FLRJ, da se mora orna zemlja posejati.
- Popravek.

PRA VILNIKI, ODREDBE, NAVODILA, ODLOČBE MINISTRSTEV LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

56.

Na podlagi 13. člena uredbe o postopku za določanje stroškov državnih trgovskih podjetij republiškega in lokalnega pomena z dne 24. januarja 1947 predpisujem

navodilo

za izvajanje uredbe o postopku za določanje stroškov državnih trgovskih podjetij republiškega in lokalnega pomena

1. Skupni stroški državnih trgovskih podjetij republiškega in lokalnega pomena sestojijo ne glede na to, ali prodajajo podjetja predmete, za katere je odrejena enotna republiška prodajna cena na drobno ali ne, edino le iz normiranih nabavnih in prodajnih stroškov, iz izdatkov za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja, iz določenega prispevka za sklad vodstva podjetja in iz morebitnega posebnega dodatka.

2. Predpisi uredbe o postopku za določevanje stroškov državnih trgovskih podjetij republiškega in lokalnega pomena ter določbe teh navodil ne veljajo za tista podjetja, katerih glavno delo sta odkup in predelava proizvodov ali ki se bavijo s storitvami za plačilo (s prevoznimi posli, vskladiščenjem in podobno) ali s trgovino na tuj račun (na primer: podjetja ministrstva za zunanjo trgovino, ministrstva za industrijo itd.), ker se bo določitev stroškov za ta podjetja uredila s posebnimi predpisi.

3. Če določi vlada LRS na predlog načrtna komisije LRS iz točke č) 3. člena navedene uredbe posebni dodatek, za katerega se skupni stroški trgovine na debelo in na drobno povečajo, morajo državna trgovska podjetja republiškega in lokalnega pomena ta posebni dodatek vplačati v korist proračuna organa, ki je podjetje ustanovil. Ta odredba velja tudi za zvezna državna podjetja, ki trgujejo s predmeti lokalne proizvodnje, za katere niso odrejene enotne prodajne cene na drobno, veljavne za vse območje FLRJ. Od teh vplačil sme pristojni operativni upravniki voditelj prepustiti podjetju do 25% v samo-

stojno razpolaganje. Ta znesek bo podjetje uporabilo za racionalizacijo in boljše poslovanje.

4. Za kritje trgovskih stroškov so trgovskim podjetjem dovoljeni rabati oziroma marže.

Rabat je povračilo, ki se dovoli za kritje trgovskih stroškov pri predmetih, za katere so odrejene enotne prodajne cene na drobno. Rabat se določi v odstotkih enotne cene v prodaji na drobno ter sestoji:

a) iz normiranih nabavnih in prodajnih stroškov 5. točka teh navodil);

b) iz maksimalnih stopenj za kritje izdatkov za načrtno racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja (po odločbi zvezne načrtna komisije vlade FLRJ z dne 17. 1. 1947);

c) iz maksimalnih stopenj prispevka za sklad vodstva podjetja (odločba Gospodarskega sveta vlade FLRJ z dne 9. 1. 1947);

č) iz morebitnega posebnega dodatka.

Marža je povračilo, ki se doda dovoljeni enoti ali individualni ceni izdelka. Marža se določi v odstotkih te cene ter sestoji iz istih sestavin, iz katerih sestoji tudi rabat, samo da se pri marži v normirane prodajne in nabavne stroške ne vračunajo odvisni stroški, to je stroški za razkladanje, prevoz, dovoz in zavarovanje blaga prodajalca na debelo od njegove razkladalne postaje do razkladalne postaje prodajalca na drobno.

Dokler se ne izdajo posebni predpisi, po katerih obsega marža tudi odvisne stroške blaga, sestoji marža:

a) iz povračila za kritje režije oziroma splošnih stroškov podjetja;

b) iz maksimalnih stopenj za kritje izdatkov za načrtno racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja;

c) iz maksimalnih stopenj prispevka za sklad vodstva;

č) iz morebitnega posebnega dodatka.

5. K normiranim nabavnim in prodajnim stroškom spadajo:

1. Odvisni stroški: stroški za razkladanje, nakladanje in prevoz do skladišča prodajalca na drobno oziroma na debelo (stroški za prenos blaga v skladišče, če se pre-

naša blago s tujo delovno silo). Trgovska podjetja na debelo plačajo razen teh stroškov tudi stroške za dovoz na razkladalno železniško oziroma ladijsko postajo, ki je najbližja kupčevemu kraju.

II. Plače:

a) za trgovsko osebje: za uslužbence v nabavljajnih oddelkih, prodajalnicah in skladiščih, za dekoraterje, aranžerje in risarje;

b) za osebje v upravi in administraciji: za osebje v ravnateljstvu, računovodskem oddelku in za drugo administrativno osebje, za prevozno osebje in drugo osebje pri ravnateljstvu; stroški za kadre (za vzdrževanje učencev, tečajnikov ter drugi nujni stroški za usposabljanje kadrov).

V to skupino stroškov spadajo tudi vsi drugi stroški, ki so v zvezi s plačami, kakor socialni prispevki, izdatki za nadurno delo, selitveni stroški ter dnevnice ob premoštvu itd.

III. Stroški blagovnega prometa; zavarovanje blagovne zaloge v skladišču, manipulacija z blagom (s tujo delovno silo), naravni kaló, primanjkljaj, razsip in razbitje, stroški za embalažo med prevozom ali med uporabo, za medskladišni prevoz in dovoz blaga (iz skladišča v prodajalnico, iz ene prodajalnice v drugo v istem kraju ali pa iz enega kraja v drugega).

IV. Stroški za poslovne prostore: najemnine in zakupnine, zavarovalnina za zgradbo, stroški za kurjavo, razsvetljavo in vodo (za električno energijo, plin in gorivo), za popravilo zgradb in naprav, za vzdrževanje in čiščenje prostorov (stroški za material, ki je potreben za to in za storitve oseb izven podjetja), amortizacijski odpisi poslovnih zgradb, naprav in inventarja, ki ga podjetje upravlja.

V. Davščine, prispevki in razni odpisi: davščine ljudskih odborov razen trošarine, takse, pristojbine (menične in čekovne golice itd.), prispevki za strokovna društva, druga zavarovanja in odpisi dvomljivih terjatev.

VI. Splošni upravni stroški: poštnina, stroški za telefone in telefon, za pisarniški material, potni stroški, stroški za strokovnjake, svetovalce, za nadzorstvo, preglede, razsodništvo, stroški za prevoz z osebnimi avtomobili kakor tudi drugi stroški za prevoz osebja ravnateljstva, za oglase, reklamo, vzorce (kar je v zvezi z normalnim kulturnim trgovanjem), material za okras, omoti, obresti od dela obratnih sredstev (vrednost norme zaloge blaga, materiala in gotovine v blagajni), ki se ne morejo pokriti iz lastnih obratnih sredstev, stroški denarnega in plačilnega prometa, stroški operativnega upravnega vodstva (prispevek podjetja ali poslovalnice), za časnike in časopise.

6. K izdatkom za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja se štejejo vsi tisti izdatki, ki ne spadajo k normiranim nabavnim in prodajnim stroškom (t. j. ki niso nujno potrebni za racionalno in kulturno trgovanje), s katerimi pa se doseže boljše organizacija dela, izpopolnitev racionalne in higienske ureditve prostorov, boljši higienski pogoji dela in prodaje blaga, pospeševanje in povečanje blagovnega prometa, znižanje nabavnih in prodajnih stroškov, zadovoljitev okusa in potreb odjemalcev itd.

7. K izdatkom, s katerimi se doseže boljše organizacija dela, spadajo izdatki za nakup predmetov, s katerimi

se pospeši in poenostavi način dela (na pr. rakup pomožnih blagajn, računskih strojev, namestitvev pomožnih dvigal za blago in spine, nakup sesalnikov prahu itd.) in pod.

K izdatkom za izpopolnitev racionalne in higienske ureditve prostorov spadajo izdatki za manjše preureditve (na pr. za razširitev prostorov, ureditev pomožnih vhodov in izhodov in pod.), za namestitvev higienskih naprav (na pr. prh, umivalnikov itd.) in pod.

K izdatkom za izboljšanje higienskih pogojev dela in higienske prodaje blaga spadajo izdatki za nakup predmetov za zdravstveno varstvo osebja (na pr. naprave za dezinfekcijo in dezinfekcijo, posebni delovni prostori za nameščence, ventilatorji, predpražniki itd.), za nakup naprav, da se po higienskih predpisih brani in prodaja blago, (na pr. frigidairov, mrež, s katerimi se zavarujejo živila pred muhami itd.) in pod.

K izdatkom za pospeševanje in povečanje blagovnega prometa spadajo izdatki za reklamo, kolikor presega izdatke, ki se vračunajo v normirane nabavne in prodajne stroške (na pr. svetlobna reklama, oglasi v časnikih, po radiu ali filmu, izdajanje katalogov, oglasi v inozemstvu, udeležba na razstavah in sejnih, reklamni vzorci, posebej urejene izložbe, prirejanje razstav v okviru trgovine itd.) in pod.

K izdatkom, s katerimi se doseže zmanjšanje nabavnih in prodajnih stroškov, spadajo stroški za nakup predmetov, ki omogočajo cenejše nakladanje, razkladanje, sortiranje, manipulacijo in vskladiščenje blaga, potem izdatki za nakup sredstev, da se zavaruje embalaža ali zmanjša naravni kaló, primanjkljaj, razsip in razbitje (nakup strojev za rezanje salame ali kruha, nakup avtomatskih detektivov, prodajnih avtomatov in dr.) in pod.

K izdatkom, ki so namenjeni zadovoljitvi okusa in zabavi odjemalcev, spadajo na pr. izdatki za poseben omet blaga, za ureditev posebnih prostorov za počitek odjemalcev ali posebnih čakalnic za otroke, za radijske aparate in pod.

8. Ko se določa odstotek za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja za posamezna podjetja v okviru splošnega (mejnega) odstotka, ugotovljenega za posamezne kategorije podjetij (tretji odstavek 8. člena uredbe), mora pristojni operativni upravni voditelj upoštevati:

a) manjšo ali večjo zaostalost podjetja in zaostalim podjetjem odrediti večji odstotek, da bi se mogla dvigniti na višino naprednih podjetij;

b) naravo predmetov, s katerimi podjetje trguje, t. j. ali so ti predmeti taki, da so potrebni večji ali manjši izdatki za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja (na pr. ali podjetje trguje s predmeti, ki ohranijo svojo kvaliteto le ob posebni in večji negi in pod.);

c) ali podjetje posluje s predmeti široke potrošnje ali z blagom, ki je namenjeno ožjemu krogu odjemalcev;

č) stanje racionalizacije poslovanja in raven kulturnega trgovanja drugih podjetij v istem kraju in, kjer je ta raven višja, mora odrediti večji odstotek.

Pri državnih trgovskih podjetjih, ki hkrati trgujejo z več skupinami predmetov, za katere so odredeni razni maksimalni odstotki za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja, odredi operativni upravni voditelj, ko določa individualni odstotek za tako podjetje,

skupni odstotek, ki je sorazmeren s prometom in maksimalnimi odstotki za ustrezno skupino predmetov.

9. Razliko, ki jo je podjetje po 4. odstavku 8. člena uredbe vplačalo na bančni račun operativnega upravnega voditelja, sme operativni upravni voditelj uporabiti za manjše izvennačrtne investicije za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja tistih podjetij, ki so tako zaostala, da niti določeni maksimalni odstotki za izdatke za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja ne zadostujejo, za skupno predstavljanje več podjetij (na pr. za skupno reklamo v inozemstvu, skupno udeležbo na razstavah in sejmi in dr.) in pod.

Neuporabljeni del gre v korist proračuna organa, ki je podjetje ustanovil.

10.0 razlikah v skupnih stroških in o plačilu teh razlik v trgovini na debelo in na drobno:

Trgovska podjetja lahko pokažejo v svojem poslovanju več razlik, in sicer:

a) če podjetje z racionalizacijo poslovanja, s povečanjem prometa, z znižanjem režijskih stroškov itd. doseže, da so njegovi individualni splošni stroški nižji kot normirani stroški blaga z enotno prodajno ceno, tedaj nastane razlika, ki jo sme podjetje uporabiti, in sicer 50% za racionalizacijo poslovanja in dvig kulturne ravni trgovanja podjetja, 50% pa za vodstva podjetja (11. člen republiške uredbe);

b) če je po odločbi zvezne načrtna komisije v rabatu odrejena stopnja za kritje izdatkov za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja večja kot je maksimalna stopnja, odrejena za to vrsto podjetja (po odločbi o odstotku za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja zvezne načrtna komisije z dne 17. januarja 1947), tedaj nastane razlika, ki jo mora prodajalec na drobno vso izplačati organu, ki je podjetje ustanovil;

e) če je maksimalni odstotek za kritje izdatkov za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja (po isti odločbi zvezne načrtna komisije) večji kot je za to podjetje individualno odrejeni odstotek, tedaj mora podjetje to razliko vplačati na bančni račun svojega operativnega upravnega voditelja;

ž) če je za podjetje odrejena individualna stopnja prispevka za sklad vodstva nižja od maksimalne stopnje, določene z odločbo Gospodarskega sveta vlade FLRJ z dne 9. januarja 1947, tedaj mora podjetje to razliko vplačati na bančni račun svojega operativnega upravnega voditelja;

d) če podjetje na debelo prejema povečan rabat za kritje stroškov odpreme v drugem, tretjem in četrtem pasu, potem bo knjižilo v breme tega povečanega rabata večji rabat, odstopljen prodajalcu na drobno, razliko pa, ki nastane na tako izkazanem rabatu, vplaga tromesečno v korist proračuna organa, ki je podjetje ustanovil. (4. točka odločbe zvezne načrtna komisije o rabatih za izdelke, za katere se določa enotna prodajna cena na drobno z dne 28. januarja 1947);

e) republiška podjetja in podjetja lokalnega pomena, ki prodajajo predmete lokalne proizvodnje, za katere ni odrejena enotna prodajna cena na drobno, lahko ustvarijo razlike, ki se pokažejo pri določevanju rabata.

Na pr.: če se za take predmete odredi večji rabat kot pa znašajo normirani nabavni in prodajni stroški, maksimalni prispevki za kritje izdatkov za racionalizacijo poslovanja in dvig ravni kulturnega trgovanja ter maksimalni prispevek za sklad vodstva, potem bodo ta podjetja razliko vplačala v korist proračuna organa, ki je podjetje ustanovil.

11. Vplačilo razlik:

Glede na poseben značaj trgovskih podjetij in način njihovega poslovanja morajo podjetja ob koncu vsakega tromesečja zgoraj navedeno razliko vplačati na račun svojega operativnega upravnega voditelja oziroma v korist proračuna organa, ki je podjetje ustanovil. Razliko morajo trgovska podjetja vplačati vsaj štiri tedne po preteku tromesečja in predložiti podroben obračun operativnemu upravnemu vodstvu oziroma organu, ki je podjetje ustanovil.

Operativni upravni voditelj lahko odredi, da trgovska podjetja polagajo mesečne akontacije v zneskih, določenih za posamezna podjetja. Te akontacije obračunajo podjetja ob koncu tromesečja ter vplačajo razliko oziroma dvignejo preveč vplačane zneske.

12. Sklad vodstva:

Skład vodstva sestavlja redni prispevek in 50% razlike med normiranimi nabavnimi in prodajnimi stroški ter dejanskimi individualnimi nabavnimi in prodajnimi stroški.

Prispevek za sklad vodstva iz 50% razlike se izračuna tako, da se od normiranih stroškov odštejejo dejanski individualni splošni stroški podjetja. Tako ugotovljeno razliko pomnožimo s 50 in delimo s 100 ter dobimo prispevek za sklad vodstva.

Redni prispevek za sklad vodstva se izračuna po obrazcu

$$\frac{\text{skupni letni znesek plač vseh uslužbencev podjetja}}{\text{predvideni promet podjetja v tem letu}} \times \text{računski faktor}$$

predvideni promet podjetja v tem letu.

Računski faktor je določen s 25, maksimalna stopnja prispevka v sklad vodstva je odmerjena z 1‰ za trgovska podjetja na debelo, s 5‰ za trgovska podjetja na drobno.

Centrala podjetja obračuna prispevek za sklad vodstva za vsako svojo poslovalnico. Prispevek za sklad vodstva posameznih poslovalnic iz razlike med normiranimi in dejanskimi stroški se obračuna tako kot za centralo oziroma ravnateljstvo.

Pri obračunavanju prispevka za sklad vodstva se mora pri poslovalnici vzeti nekoliko nižja stopnja, po dogovoru s sindikalno podružnico, tako da ravnateljstvo, ki nima prometa, lahko sestavi svoj sklad vodstva.

Ljubljana dne 28. februarja 1947.

Minister

za trgovino in preskrbo:

Tone Fajfar s. r.

57.

Na podlagi 2. člena odredbe vlade LRS z dne 29. januarja 1947 o pooblastitvi ljudskih odborov, da sami odredjajo odstotke režijskih stroškov in stopnje dobička za državna gostinska podjetja lokalnega pomena, izdajam

navodilo
za izvajanje te odredbe

1. Uredba o stroških in dobičku gostinskih podjetij z dne 31. XII. 1946 (Ur. list FLRJ št. 106) kakor tudi na podlagi te uredbe izdana odredba o pooblastitvi ljudskih odborov, da sami odredjajo odstotke režijskih stroškov za državna gostinska podjetja (Ur. list LRS št. 7—1947, veljata samo za državna gostinska podjetja.

2. Po določbi 1. člena uredbe o stroških in dobičku državnih gostinskih podjetij kakor tudi po 4. členu odredbe o kategorizaciji državnih gostinskih podjetij (Ur. list FLRJ št. 7—1947) se zgoraj navedene določbe ne uporabljajo za menze in ljudske restavracije.

Menze in ljudske restavracije so podjetja za kolektivno prehrano delovnega ljudstva in se med seboj ločijo samo po tem, da je krog gostov v menzah omejen na eno ali več natančno določenih podjetij, zavodov ali ustanov, v ljudske restavracije pa ima vsakdo pristop. Za te dve vrsti gostišč bodo izdani posebni predpisi.

3. Kategorizacija državnih gostinskih podjetij je predpisana z odredbo o razvrstitvi državnih gostinskih podjetij republiškega in lokalnega pomena (Ur. list LRS št. 6—1947).

4. Materialni stroški (točka a) 2. člena uredbe o stroških in dobičku državnih gostinskih podjetij) so sestavljeni po 2. točki navodil o elementih, iz katerih sestojijo posamezne vrste stroškov drž. gostinskih podjetij (Ur. list FLRJ št. 6—1947), iz naslednjih elementov:

a) iz stroškov za živila in material za posamezne storitve po enotnih cenah, če so odrejene; če niso odrejene, se kot enotna cena računa proizvajalčeva prodajna cena, se je kupljen material od proizvajalca, ali krajevna cena v trgovini na drobno, če je material kupljen v trgovini na drobno in zanj ni odrejena enotna cena;

b) iz stroškov za material za posamezne storitve, s čimer se razume material za pranje, likanje, čiščenje, kopanje in podobne storitve, ki se navadno opravljajo v gostinskih podjetjih;

c) iz nabavnih stroškov za material, naveden pod a) in b), med katera spadajo stroški za prevoz od razkladalne postaje ali od tistega kraja, do katerega so vračunani prevozni stroški v ceno, ki je bila plačana prodajalcu in ki je sestavni del cene, pa do gostinskega podjetja. Sem spadajo dalje stroški za razkladanje, nakladanje in skladiščenje materiala v skladišče gostinskega podjetja. K nabavnim stroškom spadajo tudi še trošarina in druge davščine, če mora gostinsko podjetje po veljavnih predpisih plačati tudi te stroške;

č) iz dodatkov za kalo, manjek in pokvarjeno blago in za odpadke pri pripravi jedil in za razbiti inventar. Ti dodatki se računajo po normah, ki jih odredi minister za trgovino in preskrbo FLRJ v soglasju s predsednikom zvezne načrtno komisije. Dokler ne bodo izdane te norme, se računajo ti stroški v znesku, ki se lahko dokaže, in samo tam, kjer ti stroški niso nastali po krivdi podjetja ter niso vrnjeni na drug način.

5. Stroški za plače z dodatki za tehnično pomožno osebje sestojijo:

a) iz plač vseh uslužbencev, ki so neposredno zaposleni pri pripravi jedil in pijač in pri postrežbi kakor tudi pri opravljanju gostinskih storitev. Sem spada vse kuhinjsko osebje od šefa kuhinje do kurjača, pomivalk in snažilk kuhinjskih prostorov, dalje vse osebje, zaposleno pri neposredni postrežbi gostov, kot so šefi dvoran, natakarji, raznašalci vina, vajenci, sprejemni šefi, vratarji, sobarice, sobarji, snažilci prostorov za goste, nosači, postreščki in podobno. Končno spada sem tudi osebje pralnic, skladišč in pomožnih delavnic podjetja;

b) iz plač za nadurno delo uslužbencev, navedenih pod a);

c) iz socialnih prispevkov od plač uslužbencev, navedenih pod a), toda samo za tisti del, ki odpade na podjetje;

č) iz potnih ali selitvenih stroškov uslužbencev, navedenih pod a);

d) iz dodatkov za otroke uslužbencev, navedenih pod a).

6. Splošni stroški (režija) sestojijo:

a) iz plač vodilnega, upravnega, pisarniškega in računskega osebja, kamor spada vse osebje, ki je zaposleno pri vodstvu, v upravi, pisarni in računovodstvu podjetja. Sem spadajo tudi šoferji osebnih avtomobilov vodstva podjetja, kurirji in čistilci pisarniških prostorov;

b) iz plač za nadurno delo uslužbencev pod a);

c) iz socialnih prispevkov od plač uslužbencev pod a), toda samo za tisti del, ki odpade na podjetje;

č) iz potnih in selitvenih stroškov uslužbencev pod a);

d) iz dodatkov za otroke uslužbencev pod a);

e) iz stroškov za zdravstveno zaščito uslužbencev;

f) iz splošnih upravnih stroškov (pisarniški material, telefon);

g) iz stroškov za kurjavo;

h) iz stroškov za pranje perila;

i) iz odpisov od inventarja, opreme in pribora;

j) iz stroškov za redno kulturno poslovanje (godba, časopisi, revije);

k) iz stroškov za poslovne prostore (najemnina, voda, razsvetljava, redna popravila, zavarovanje in vzdrževanje snage v posloplju, amortizacije);

l) iz raznih davščin in prispevkov;

m) iz stroškov denarnega in plačilnega prometa;

n) iz prispevkov za pristojnega operativnega upravnega voditelja;

o) iz stroškov za kadre;

p) iz stroškov za pomožne poslovne prostore;

r) iz stroškov za reklamo, propagando in podobno;

s) iz drugih stroškov, razen stroškov, navedenih pod 3. in 4. točko, ter prometnega davka.

7. Za določanje odstotka splošnih stroškov (režija) in stopnje dobička se uporablja ista osnova, to je seštevek materialnih stroškov (3. točka) in plač ter dodatkov

pomožnega tehničnega osebja (4. točka). Na podlagi tega seštevka določajo izvršilni odbori LO odstotek splošnih stroškov (režija) in določeno stopnjo dobička za drž. gostinska podjetja lokalnega pomena.

8. Odstotki splošnih stroškov (režija) za drž. gostinska podjetja lokalnega pomena ne smejo biti višji od splošnih stroškov, ki so določeni z odločbo vlade LRS o stopnji režije gostinskih podjetij republiškega pomena. Odstotki splošnih stroškov drž. gostinskih podjetij lokalnega pomena ne smejo torej presegati pri podjetjih uvrščenih:

a) v I. kategorijo: pri sezonskih hotelih 60%, pri sezonskih restavracijah in kavarnah 30% in pri restavracijah in kavarnah, ki obratujejo vse leto 20% od seštevka materialnih stroškov in plač ter dodatkov pomožnega tehničnega osebja teh podjetij;

b) v II. kategorijo 1. skupine (1. in 2. podskupina): pri sezonskih hotelih 70%, pri hotelih, ki obratujejo vse leto 60%, pri sezonskih restavracijah in kavarnah 25% in pri restavracijah in kavarnah, ki obratujejo vse leto 20%;

c) v II. kategorijo 2. skupine: pri sezonskih hotelih 60%, pri hotelih, ki obratujejo vse leto 50%, pri sezonskih restavracijah, gostilnah in kavarnah 20% in pri restavracijah, gostilnah in kavarnah, ki obratujejo vse leto 15% materialnih stroškov in plač ter dodatkov pomožnega tehničnega osebja.

Primer: pri gostilni LO, uvrščeni v II. kategorijo 2. skupine, znašajo vsi materialni stroški 700.000 din, vsi stroški za plače in dodatke tehničnega pomožnega osebja pa 60.000 din. Seštevka teh dveh vrst stroškov znaša 760.000 din, 15% tega je 114.000 din. S tem zneskom se morajo pri tem podjetju kriti vsi izdatki za splošne stroške (režija, 5. točka).

Povišanje odstotka splošnih stroškov sme biti pri sezonskih podjetjih samo tolikšno, kolikor ustreza dejanskim stroškom, ki jih ima podjetje v času, ko ne posluje.

9. Kot pri drugih državnih gostinskih podjetjih imamo tudi pri državnih gostinskih podjetjih lokalnega pomena redni in izredni dobiček.

Stopnje rednega dobička državnih gostinskih podjetij lokalnega pomena določi izvršilni odbor na podlagi določenega odstotka od seštevka materialnih stroškov (3. točka) in plač ter dodatkov tehničnega pomožnega osebja (4. točka). Pri določanju stopnje dobička se mora paziti na to, da se določi taka stopnja, da ne bo povišala cen gostinskih storitev, ki bodo določene za vsako kategorijo in skupino oziroma podskupino. Izjeme se bodo dovoljevale le v upravičenih primerih na predlog LO, in sicer z rešitvijo ministra za trgovino in preskrbo LRS.

Redni dobiček državnih gostinskih podjetij lokalnega pomena se izračuna, če se stopnja dobička pomnoži s seštevkom materialnih stroškov (3. točka) in plač ter dodatkov pomožnega tehničnega osebja (4. točka) in deli s 100.

$$D = \frac{P (M + S)}{100}$$

pri čemer pomeni D redni dobiček, P določeno stopnjo dobička M skupni znesek materialnih stroškov in S skupni znesek plač in dodatkov tehničnega pomožnega osebja.

z obrazca je videti, da se da večji dobiček doseči bodisi z višjo stopnjo dobička, ali s povečanjem materi-

alnih stroškov. Prvi način je dopusten samo do tiste meje, da se zaradi povečane stopnje dobička ne povzročajo cene. Vsako nadaljnje povečanje dobička sme iti samo na račun povečanih materialnih stroškov, kar pomeni povečanje števila gostinskih storitev (blagovni promet); to pa bo mogoče doseči le z uvedbo delovnih norm.

Izredni dobiček nastane z znižanjem splošnih stroškov (režije) pod normirane splošne stroške. Če je izvršilni odbor LO določil kot odstotek splošnih stroškov (režije) 20%, podjetje pa je imelo dejansko nižje splošne stroške, je razlika izredni dobiček.

Primer: materialni stroški gostinskega podjetja LO znašajo 100.000 din, plača z dodatki pomožnega tehničnega osebja tega podjetja pa 50.000 din. Odstotek splošnih stroškov je bil določen z 20%, tako da bi bilo v tem primeru 20% od 150.000 = 30.000 din = normirani splošni stroški (režija). Če so znašali pri podjetju dejanski splošni stroški samo 20.000 din, bi imelo podjetje 10.000 din izrednega dobička.

10. Vsa državna gostinska podjetja so dolžna, ne glede na stopnjo normiranih stroškov, izkazovati v vsakem primeru v svojem knjigovodstvu natančno vse svoje individualne dejanske stroške.

Ljubljana dne 27. februarja 1947.

Minister
za trgovino in preskrbo:
Tone Fajfar s. r.

58.

Navodila

ministra za kmetijstvo in gozdarstvo LRS za izvajanje uredbe vlade FLRJ, da se mora orna zemlja posejati

Na podlagi 7. člena uredbe vlade FLRJ z dne 10. februarja 1947 (Ur. list FLRJ z dne 14. II. 1947, št. 102/13, da se mora orna zemlja posejati, predpisujem v soglasju s predsednikom vlade Ljudske republike Slovenije naslednja

navodila:

A. Okrajnim ljudskim odborom

Okrajni izvršilni ljudski odbor naj skliče tajnike in odgovorne poverjenike krajevnih LO na posvetovanje. Na posvetovanju naj jim razloži pomen setvenega načrta, prouči z njimi uredbo o obveznem zasejavanju orne zemlje (Ur. list FLRJ z dne 14. II. 1947, št. 13), predloži v pretres setveni načrt v skupni površini in po posameznih kulturah. Podatke o površinah so prejeli okrajni odbori na konferenci 28. II. 1947. Naglasiti je ob tem, da je treba zasejati vso razpoložljivo orno zemljo, poleg tega vključevati nove površine: poplavno ozemlje ali od vojne opuščeno ozemlje in podobno zemljo.

Na predlog okrajne načrtno komisije, naj se na tej konferenci celotna setvena površina razdeli na posamezne krajevne LO po njihovi zmogljivosti, pri tem naj se upošteva značaj posameznih kmetij v KLO, vendar tako, da bo v razdelitvi obsežen ves setveni načrt, ki je obvezen za okraj.

Hkrati naj se določijo obvezni roki oz. čas, v katerem naj se izvede vsa obdelovalna setvena akcija. Pri tem naj se upošteva 2. člen zvezne uredbe o obveznem zasejavanju površin:

»Vsako kmetijsko gospodarstvo oz. vsak lastnik ali posestnik takega gospodarstva je dolžan posejati svojo orno zemljo do določenega roka.

Rok, do kdaj je treba zemljo posejati, določi okrajni LO po setvenih razmerah. Rok je treba določiti tako, da ostane glede na podnebje tudi še po preteku roka zadosti časa, da se neposejana zemlja poseje« (4. člen).

V zvezi s krajevnimi razmerami naj se določijo za posamezne kulture skrajni roki. Pri tem je treba vključiti pri jarih kulturah tudi prašno ajdo in proso.

1. Določi naj se tovariš, ki bo odgovoren za dnevno sprejemanje poročil iz KLO in bo v dnevnih telefonskih stikih z MKG (telefon. št. 52-14-17, interna 909). Ta tovariš vodi dnevnik o setveni akciji v okraju.

2. Okrajni izvršilni ljudski odbor je v celoti odgovoren za izvedbo sprejetega setvenega načrta ter za obdelavo vse orne površine v okraju.

3. Za tehnično izvedbo setvenega načrta izvoli okrajni izvršilni ljudski odbor na tem-posvetovanju posebno komisijo za izvedbo setvenega načrta. To komisijo naj sestavljajo:

- a) en član okrajnega izvršilnega ljudskega odbora,
- b) odgovorni poverjenik za kmetijstvo,
- c) predsednik okrajne načrtna komisije oz. za kmetijski načrt odgovorni član te komisije,
- č) okrajni kmetijski referent in referent za združništvo,
- d) poverjenik prosvetnega oddelka,
- e) sekretar okrajne ljudske mladine,
- f) predstavnik sindikata zveze kmetijskih delavcev,
- g) predstavnica okrajnega odbora AFZ,

4. Okrajna komisija mora imeti natančen pregled nad ornimi površinami vsega okraja, natančen pregled jeseni zasejanih površin in natančen pregled nad površinami, ki so bile oziroma, ki niso bile jeseni preorane.

Dolžna je razvijati misel za strojno obdelovanje zemlje in pravilno in nazorno prikazovati gospodarske prednosti strojne obdelave z letaki, predavanji itd. Kjer je strojna obdelava možna, naj se sklepajo kolektivne pogodbe z najbližjimi strojnimi postajami ali s strojnimi brigadami. Radi boljšega obdelovanja in radi pocenitve stroškov naj več posestnikov, ki imajo zemljišče v strnjeni površini, sklepa skupno pogodbo. Poslužujejo naj se razpisa in navodil glavne uprave državnih strojnih postaj, ki so bila poslana vsem okrajnim LO.

Okrajna komisija mora z letaki razglasiti vsem kmetom, ki so bili med vojno zaradi okupatorjevega nasilja ali po vojni zaradi vremenskih razmer tako prizadeti, da jim je onemogočena obdelava njiv, naj pri svojih KLO vložijo najkasneje do 15. III. 1947 prijave za pomoč pri obdelavi. Na podlagi utemeljenih prijav naj komisija krajevnega LO izvede udarniško delo, zlasti mladine in sin-

dikatov, ali oskrbi obdelavo s pomočjo državnega sektorja, ali s sodelovanjem drugih kmetovalcev na območju KLO. V izjemnem primeru, če KLO ne more izvesti te naloge sam, je dolžna okrajna komisija organizirati obdelovanje.

Krajevni LO skrbi, da vsak lastnik oz. posestnik kmetijskega gospodarstva poseje svojo orno zemljo v določenem roku, kakor tudi, da se poseje iz zemljiškega sklada agrarne reforme in kolonizacije nerazdeljena orna zemlja.

Zlasti je dolžnost krajevnih LO, da pomagajo krajevnim agrarnim interesom in kolonistom, ki nimajo vprežne živine in orodja, da pravočasno posejejo orno zemljo.

Okrajna komisija mora imeti pregled nad razpoložljivimi stroji za obdelavo in setev še pred setveno akcijo. Skrbeti mora, da se usposobijo za setev vsi pokvarjeni stroji: plugi, sejalnice itd. V ta namen naj ustanovijo sindikati primerne oddelke za popravila po vaseh.

Dolžna je dalje, da vso količino razpoložljivega semena pravilno razdeli in po potrebi posreduje krajevno zamenjavo oz. notranji odkup semena za ves okraj, če niso količine semena dobavile vaše Naproze.

Da se zagotovi pravilna in uspešna izvedba setvenega načrta, morajo izvršilni okrajni ljudski odbori poročati MKG, kakšne priprave za pomladno setev so bile izvršene. V poročilu je treba navesti imenoma sestav komisije in odgovornega okrajnega poročevalca, stanje strojev, koliko kolektivnih pogodb je bilo sklenjenih z Gustraji itd. in končno, kaj je bilo še pripravljenega za 100% izvedbo setvenega načrta.

Ves izvršilni okrajni ljudski odbor in okrajna komisija sta dolžna budno spremljati ves potek setve in obdelave zemlje, posebej še glede površine in roka izvedbe. Potrebno je urediti poročevalsko službo s sodelovanjem okrajnega statističnega referenta. Okrajni poročevalec, ki ga za to akcijo določi izvršilni odbor, mora pri KLO dnevno zbirati podatke o poteku setve in vsak dan poročati MKG. Okrajna komisija poroča poleg tega vsakih 7 dni o poteku setve po priloženem obrazcu. Poročilo mora biti odposlano 17. III., 24. III. itd. do popolne izvedbe setve. Prav tako je krajevna komisija dolžna sestavljati dnevna poročila in jih mora za to določen član po okrajnem poročevalcu pošiljati okrajni komisiji.

Okrajne komisije morajo obvezno nadzorovati podatke o zasejanih površinah.

5. Glede celotne izvedbe setvenega načrta naj izvršilni okrajni ljudski odbor in komisije po potrebi uporabljajo 3. člen in 4. člen zvezne uredbe o obveznem zasejavanju:

»Če lastnik oz. posestnik gospodarstva noče do določenega roka posejati orne zemlje, je odgovoren po predpisih zakona o nedovoljeni špekulaciji in gospodarski sabotaži.

Vso neposejano orno zemljo so dolžni posejati krajevni ljudski odbori ali državna podjetja (kmetijska posestva) in ustanove. Odločbo o tem, kdo naj tako orno zemljo poseje, izda okrajni izvršilni odbor; ta lahko odredi, da se orna zemlja da v zakup. Orno zemljo daje v zakup KLO, ki s potrditvijo okrajnega ljudskega od-

bora določi tudi višino zakupnine glede na krajevne razmere.◀

6. Vse nepravilnosti ali vsak zastanek v setvi mora komisija takoj po izvršilnem okrajnem ljudskem odboru telefonsko sporočiti MKG in navesti vzroke zastanka.

7. Da bo izvedba setvenega načrta uspešna, naj izvršilni okrajni odbor organizira vse delo kot tekmovanje med KLO, pa tudi okrajni ljudski odbori naj tekmujejo med seboj. Za izvedbo tekmovanja naj se povežejo z množičnimi organizacijami, predvsem z LMS in AFŽ ter z zvezo sindikata kmetijskih delavcev.

8. Okrajni izvršilni ljudski odbor naj pokaže uspehe oz. neuspehe dela na svojem območju s članki v dnevnem časopisju.

9. Zadrufni sektor je vključen v setveni načrt okraja in je okraj dolžan sodelovati z njim. Državni sektor ima svoj setveni načrt v skladu s 6. členom zvezne uredbe o obveznem zasejavanju orne zemlje:

>Določbe te odredbe ne veljajo za državna kmetijska posestva splošnega državnega, republiškega in lokalnega pomena ter za kmetijska posestva državnih ustanov.◀

Podatke o zasejanih površinah na državnih posestvih vpisujete v ustrezne rubrike obrazca.

10. Okrajni LO naj poleg danih navodil izdajajo po potrebi še posebna dopolnilna navodila za svoje območje; s celotnimi navodili seznanite vse KLO.

11. Pri KLO je prav tako potrebno organizirati krajevne komisije za izvedbo setvenega načrta ter organizirati poročevalsko mrežo.

B. Krajevnim ljudskim odborom

1. Komisijo za izvedbo setvenega načrta naj sestavljajo tile člani:

- a) predsednik krajevnega odbora,
- b) odgovorni poročevalec za kmetijstvo,
- c) dva člana odbora OF,
- č) predstavnik krajevnega mladinskega aktiva,
- d) predstavnica odbora AFŽ,
- e) član upravnega odbora obdelovalne zadrufe, če je v okraju taka zadruga,
- f) upravnik državnega posestva, ako je v kraju tako državno posestvo.

2. Na podlagi setvenega načrta, ki ga je prejel od okrajnega LO razdeli krajevni LO površine setvenega načrta z ozirom na velikost in zmogljivost posameznih posestev; nato skliče množični sestanek, razloži ljudstvu uredbo o obveznem zasejavanju orne zemlje, pomen setvenega načrta in njegovo izvedbo v splošnem ter jih seznanj posebno še s setvenim načrtom kraja, jih pouči o skupni površini in površini jeseni zasejanih kultur in da v pretres razdelitev, ki jo je sam napravil po značaju posestev in ugotovil, ali je za posameznika setveni načrt sprejemljiv.

Če so vsi prizadeti soglasni, se ta setveni načrt sprejme kot obveznost za posameznika. Če setveni načrt ni

sprejemljiv, se spremeni, revidira po površinah in po posameznih kulturah. Sprememba se z opravičljivimi in utemeljenimi razlogi predloži okraju. Okraj se prepriča o utemeljenosti spremembe in jo nato sporoči MKG.

S tako sprejetim in za posameznika obveznim načrtom (glej 3. oz. 4. člen zvezne uredbe) se seznanj tudi aktiv žena in mladine. Naloga mladine pri tem setvenem načrtu je, da podpre izvedbo obvez posameznikov.

Sklep krajevnega množičnega sestanka o setvenem načrtu se mora poslati okrajni komisiji pismeno z vsemi podatki,

3. Naloga krajevne komisije je:

a) da ustvari vse potrebne pogoje za izvedbo sprejetih obveznosti in organizira v posameznih primerih pomoč za tiste, ki so od vojne oškodovani, za vdove z veliko družino, invalide, starejše kmetovalce itd.,

b) da sprejema najkasneje do 15. marca t. l. prijave vseh kmetovalcev, ki iz utemeljenih razlogov ne morejo obdelati ali posejati svoje zemlje,

c) da po krajevnom odboru poroča okrajni komisiji v določenih dneh po predpisanem obrazcu ves potek obdelovalne in setvene akcije,

č) da odstranjuje nepravilnosti in težave. Po potrebi izvede udarniško delo, oskrbi potrebno pomoč od državnega posestva in sodeluje pri pravilni razdelitvi vprežne živine, orodja in semena. Seme po potrebi nakupi v najbližjem kraju ali v vasi, ako ni vaška Naproza dobavila zadosti semena,

d) da po vaseh postavi mrežo poročevalcev, ki jim naj pomaga mladina in pa učiteljstvo v kraju. Sicer pa je izvedba organizacijske mreže prepuščena krajevnom odboru.

4. O preverjanju podatkov, koliko je posejane površine, je odgovoren ves krajevni odbor. Pomaga mu mladina kraja in po potrebi učiteljstvo. Ni nobenega opravičila, da načrt, ki ga kraj sprejme, ne bi bil izvršen.

5. Krajevni odbor naloži odgovornemu tovarišu, da dnevno poroča z območja KLO okrajnemu poročevalcu.

6. Vsak zastanek v izvedbi postavljenega setvenega načrta se mora urediti v območju okraja in s sodelovanjem prebivalcev v tem kraju. Če pa kraj izjemoma vendarle ne bi mogel premagati težav, naj takoj obvesti okrajni izvršilni odbor z navedbo tehtnega razloga za ta zastanek.

7. Krajevni odbor naj tesno sodeluje z državnim posestvom glede strokovnih navodil in pa glede materialne pomoči. Krajevni odbor naj tesno sodeluje s šolo, ki naj s svojim vzgojnim delom širi smisel in razumevanje za izvedbo načrta in mu nudi oporo pri sestavljanju poročil in obrazcev.

Ljubljana dne 1. marca 1947.
Št. 282/8-47.

Minister
za kmetijstvo in gozdarstvo LRS:
ing. Jože Levstik s. r.

Popravek

V pravilniku ministrstva za finance z dne 3. novembra 1946, št. 101/23-1-1946, o spremembi in dopolnitvi pravilnika o povračilu stroškov za službena potovanja in selitve uslužbencem ljudske oblasti in drž. uprave LRS, objavljenem v »Uradnem listu LRS« z dne 11. decembra

1946, št. 283/77, je pomotoma izpadel prvi stavek 4. člena. Pravilno se mora 4. člen glasiti takole:

V 16. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:
»Če premeščeni nslužbenci, ki vzdržujejo rodbino...

V Ljubljani dne 31. januarja 1947.

Št. 256/2-1-1947.

Ministrstvo za finance LRS,
obči oddelek